

ממעין השיריזה

במשנת רבוה"ק לבית איז'בצא ראדזין

פרשת
ויגש

עלון
מס' 22

ספה"ק בית יעקב פרשת ויגש אות כ"ח

ד"ת שנאמרו בשיעור בתורת איזבצא
על ידי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מה שנתפס בשכל אדם אין זאת עוד עיקר הד"ת, רק מה שנתפס מתפיסת אדם והשי"ת מאיר כבודו אף משם זה הוא עיקר הד"ת, וכן עיקר הטובה נבנה בימי הגלות שישראל עבדו שם במצרים עבודת פור, אך בעוה"ז אין זה נתפס בשכל אדם וע"ז אמר המלך שלמה (קהלת ז) אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני, וזהו שכמה פעמים מתפאר השי"ת שהוציא את ישראל ממצרים שמשמע שזה הוא עיקר יקרות הישועה, ומצינו כתוב שהשי"ת מתפאר עוד מימי הגלות כדכתיב (הושע יג) ואנכי ה' אלהיך מארץ מצרים שזה הוא עיקר יקרות הישועה. אמנם שני הכתובים הם אמת שמצד האדם שאין לו תפיסה בבנין הישועה מימי הגלות בהיותם עוד במצרים הוא עיקר השבח וההתפארות מה שהוציא ה' את ישראל עמו מארץ מצרים שזו הישועה הוא בתפיסת אדם שהוא לדעת כי אני ה' מקדשכם. אבל באמת עיקר הישועה הוא בהיותם עוד בהסתר הגלות שרם ונשא וגובה זו הישועה עד מאד מתפיסת האדם שלא תתגלה זו הישועה בתפיסת אדם עד שיבא הגואל העתיד לבא בב"א, שהשי"ת פתח אז השלש ספירות הראשונות להבינם בהבנת אדם אז ידעו מקטנם ועד גדולם מה דיבר ה' ומה היתה כוננתו בזה.

(נח) ויאמר אנכי האל אלהי אביך אל תירא מרדה מצרימה וגו' אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה. הענין שלא דבר עמו השי"ת מזמן היותם במצרים כלל רק מענין ירידתו והעלאתו הבטיחוהו שיהיה עמו. אכן השי"ת הבטיחוהו במה שתופס בו שכל אנושי אבל במה שאין לאדם תפיסה כלל לא דבר עמו השי"ת, והוא אף שהחשך היה ממשמש ובא כאשר התחיל אבינו לירד מצרימה וירדו ירידה אחר ירידה, אבל עוד לא היה חשך עוד לגמרי שהיה בו גם אור מה שתפיסת אדם משיג עוד, לזה הבטיחוהו השי"ת שירד עמו מצרימה, וביציאת מצרים תופס ג"כ האדם הטובה שעשה עמו השי"ת. אכן מה שבנה השי"ת והכין טובה בימי החשך והגלות עצמו אין לאדם תפיסה בזו הטובה, לזה לא דבר השי"ת עמו כלל מגוף הזמן שנשתהו שם, כי מצד תפיסת האדם היה אז רק חשך ולא אור, ובאמת בנה השי"ת אז גודל אור יקר מאד כי כן דרכו ית' לבנות אור היותר גדול מתוך החשך וההסתרה וכדכתיב (הושע ט) כענבים במדבר מצאתי ישראל, וכדאיתא בזה"ק (מצוער נג): מאי תורה דאורי וגלי מה דהוה סתים, שממקומות נסתרים הוא עיקר בנין הטובות והד"ת, כי

שיחת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מציץ מן החרכים, כי הבטחת השי"ת הוא על ענין המושג והמובן אל המובטח, ועל דבר שאין הכרת האדם והיקף תפיסתו נוגעת בו אין מקום להבטיחו עליו, כי הרי אין בו שייכות והכרה, וא"כ אין זה נוגע לו, והוא בחושך ובהסתר בהיקף דעתו והכרתו, ומה שהקב"ה והנהגתו סובבים אותו בכל עת ועונה הוא מצד השי"ת, אבל מצד האדם אין זה משנה מצבו וענינו אשר בחושך ילך, כי הרי עפ"י האמת אין מקום נעדר האור והנהגת השי"ת מקפת את הכל והוא בכל, וזה ידע ודאי יעקב אבינו ע"ה כי אין מקום נסתר ונעלם ממנו, ולא יעזוב את ישראל להיות עם קודשו, רק שבאשר שידע מגזירת הגלות בברית בין הבתרים נתיירא מירידה איומה זו ואימה חשיכה נפלה עליו להיות נסתם מאור ה' בחושך סתר פניו בתוך טומאת מצרים בתכלית ההעדר ואפיסת האור, ועל עצמו ועל מעמד נפשות ישראל נתיירא איך יעמדו נפשותם בעת החושך וההסתר, לא על הנהגת ה' עימם שלא יעזבם שזה לא נסתפק לו כלל, ולזה מה מקום להבטיח לו על גודל עסק הקב"ה בתיקון וביסוס כרם בית ישראל בעת הגלות שהרי זה אין מגיע לתפיסת ישראל להאיר עיניהם בעת ההיא, אבל הבטיחוהו הקב"ה על עת הירידה שירד הקב"ה איתנו עימו, והיינו שבעת הסתלקות בהירות ההכרה והתחלת גלות מצרים, יאיר לו הקב"ה בתפיסתו והכרתו שלא יעזבהו ושהגלות הוא לטובתו ירידה לצורך עליה וזריעה לצורך קצירה, שהירידה עצמה לא תהיה באופן הסתרה שבתוך הסתרה בענין שתראה כהסתרה גמורה שאין הקב"ה עימם, רק

ויאמר אנכי האל אלהי אביך אל תירא מרדה מצרימה וגו' אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה. הענין שלא דבר עמו השי"ת מזמן היותם במצרים כלל רק מענין ירידתו והעלאתו הבטיחוהו שיהיה עמו: נראה שפירש"י כי אנכי ארד עמך מצרימה" הוא על שעת הירידה דווקא, כמו תחילת הפסוק "אל תירא מרדה מצרימה" שהכוונה על זמן הירידה מא"י למצרים, ולפי"ז יש לתמוה שהבטיחוהו הקב"ה להיות עימו רק בעת הירידה ובעת העליה היינו בעת גאולת מצרים, והרי עיקר יראת יעקב מהירידה הוא על ענין הגלות והחשכות בעת היותו שם וע"ז לא נאמר לו כלום.

אכן השי"ת הבטיחוהו במה שתופס בו שכל אנושי אבל במה שאין לאדם תפיסה כלל לא דבר עמו השי"ת, והוא אף שהחשך היה ממשמש ובא כאשר התחיל אבינו לירד מצרימה וירדו ירידה אחר ירידה, אבל עוד לא היה חשך עוד לגמרי שהיה בו גם אור מה שתפיסת אדם משיג עוד, לזה הבטיחוהו השי"ת שירד עמו מצרימה, וביציאת מצרים תופס ג"כ האדם הטובה שעשה עמו השי"ת. אכן מה שבנה השי"ת והכין טובה בימי החשך והגלות עצמו אין לאדם תפיסה בזו הטובה, לזה לא דבר השי"ת עמו כלל מגוף הזמן שנשתהו שם, כי מצד תפיסת האדם היה אז רק חשך ולא אור: כי הבטחת השי"ת ליעקב אבינו להיות עימו, אין הכונה שישגיח בו וינהיגהו אף בעת החשכות וההסתרה כענין משגיח מן החלונות

דאתכסיא פועלת פועלתה, ואשר נקלט אז אפס קצהו
בדעת האדם היא ההשגה הבהירה היקרה מכל.

**כי עיקר עסק הקב"ה בטובה ישראל היא בעת הגלות והחושך, וגודל
הטובה והישועה אינה יכולה להיתפס בדעת הנבראים כי אם לעתיד לבוא.**

**וזוהו שכמה פעמים מתפאר השי"ת שהוציא את ישראל
ממצרים שמשמע שזה הוא עיקר יקרות הישועה, ומצינו כתוב
שהשי"ת מתפאר עוד מימי הגלות כדכתיב (הושע י"ג) ואנכי ה' אלהיך
מארץ מצרים שזה הוא עיקר יקרות הישועה. אמנם שני הכתובים
הם אמת שמצד האדם שאין לו תפיסה בבנין הישועה מימי הגלות
בהיותם עוד במצרים הוא עיקר השבח וההתפארות מה שהוציא
ה' את ישראל עמו מארץ מצרים שזו הישועה הוא בתפיסת אדם
שהוא לדעת כי אני ה' מקדשכם. אבל באמת עיקר הישועה הוא
בהיותם עוד בהסתר הגלות שרם ונשא וגבוה זו הישועה עד מאד
מתפיסת האדם שלא תתגלה זו הישועה בתפיסת אדם עד שיבא
הגואל העתיד לבא בב"א, שהשי"ת פתח אז השלש ספירות
הראשונות להבינם בהבנת אדם אז ידעו מקטנם ועד גדולם מה
דיבר ה' ומה היתה כוננתו בזה: כי הנה בהבנת האדם הישועה וגודל
הטובה מתראה בעת האורה, כאשר הטובה מושגת אליהם, אבל
בעת הכנת הטובה והישועה אז הוא עת מצוק וחושך, אבל האמת
כי בעת ההכנה כאשר בני ישראל היו בכור הברזל ונסתתמו
עיניהם מן הגלות באימה חשיכה גדולה, אז נבנה תיקון קומת
ישראל לקוממם לצרפם עדי עד, ועסק הקב"ה עם ישראל לקרבם
לתקנם לרוממם כבר התחיל מעת ירידתם למצרים עפ"י האמת,
ומאז הוא הוי' אלוקיהם אלוקי ישראל, אבל מצד הכרת ישראל
ותפיסתם (דהיינו תפיסת הנבראים עפ"י מוגבלות מציאותם), לא נתקרבו
ולא נבחרו רק מעת היציאה כאשר נתגלה להם הקב"ה בגילוי
שכינה וניסים וישועה גדולה, ובאשר עבודת ישראל והכרתם
את ה' היא רק ע"י כלי דעת השגתם ותפיסתם, לכך כתוב בתורה
וברוב המקומות "אנכי ה' אשר הוצאתיך מארץ מצרים", כי מאז
ומשם נודע ונתברר לנו קרבת י"ת ובחירתו בנו, אבל מצד אמת
ה' והנהגתו העליונה המקפת את הכל אשר אינו נתפס ונודע
גבולות האדם הרואה לעינים, הנה ה' אלוקינו מארץ מצרים בעת
תוקף ההסתר והחושך אז עסק הקב"ה שלא מדעתינו בתיקון
וביסוס ישראל מה שאין הדעת והשכל תופס הטובה והגדולה עד
מה, כי רם הוא עד אין חקר הנהגתו אז בעת החושך לנו, כי הוא
הטובה האמיתית הפנימית הנסתרות לה' אלוקינו מבתי גואי דילי
ועפ"י סדר תיקון הבריאה המוכרחת עפ"י רצון העליון לא עפ"י
מעשינו ובהיקף תפיסת הנבראים הנגלות לנו, וסתרי עליון מרום
הנהגה הכמוסה מה שנעשה איתנו ונבנה מצירופי וביורוי תכלית
המצוקה והירידה זאת יתגלה לעתיד כאשר תפיסת ישראל
יתרומם לדעת רזי עולם, כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל.**

עם תפיסת והכרת אור שהקב"ה הוא המסתיר פניו
בעת ההוא לטובתם, ולזה היתה הירידה באופן של דרגות
ירידה אחר ירידה כמבואר בדברי רז"ל, שהסתלקות האור לא
היתה באופן התראות ניתוק רק קמעא קמעא באופן שהבהירות
ישאר להם מעט בעת הירידה (ויהיה להם לעזר ולמעמד וניצוץ אור בכל
עת הגלות ותוקף החושך. כ"ט), וכן הבטיחו השי"ת על הגאולה עצמה
שיעלו ישראל לגודל מעמדם בתוקף עוז אור השי"ת.

**ובאמת בנה השי"ת אז גודל אור יקר מאד כי כן דרכו ית' לבנות
אור היותר גדול מתוך החשך וההסתרה וכדכתיב (הושע ט) כענבים
במדבר מצאתי ישראל, וכדאיתא בזה"ק (מצורע נג): מאי תורה דאורי
וגלי מה דהוה סתים, שממקומות נסתרים הוא עיקר בנין הטובות
והד"ת, כי מה שנתפס בשכל אדם אין זאת עוד עיקר הד"ת, רק
מה שנסתר מתפיסת אדם והשי"ת מאיר כבודו אף משם זה הוא
עיקר הד"ת, וכן עיקר הטובה נבנה בימי הגלות שישראל עבדו שם
במצרים עבודת פרך, אך בעוה"ז אין זה נתפס בשכל אדם וע"ז אמר
המלך שלמה (קהלת ז) אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני: באשר כי
הבנת האדם וגבול תפיסתו מוגבלת מאד וקטנה וחסרה עד מאד,
ומה לה ואין באפשרותה להכיל מוסדי תבל ודברי כבשונו של
עולם, ואמנם כל עיקר תיקוני קומת בית ישראל וכו', וכן קומת
בית ישראל וביסוסה בעומק רום גודל מעמדה עדי עד נבנתה
וכוננה בעת חושך הגלות ותוקף הסתר ויסורי מצרים, אשר
כצירוף סיגים באש כן נצרפו ונתלבנו, ונתכונן בית ישראל ביסורים
ובירורים האיומים אשר בכור הברזל במצרים, וכל זה נעשה שלא
בהכרתם ושלא בהישג תפיסתם כלל וכלל, כי הדברים הגדולים
מאד מאד והעליונים עדי רום אינם ביכולת גבולות האדם לתפוס
אותם להיות דעתו מעורבת ושייכת בעיניהם, בהשגה ודעת,
ובאשר לכך בעת הגלות והחושך במצרים לא היה באפשר כלל
לישראל להיות להם הכרת ותפיסת אור ה' מה שפועל איתם אז,
כי הנעשה עם נפשות כלליות ישראל בעת ההיא אין לזה אפשרות
קליטת גבולי דעת הנבראים להיות להם שייכות ועירוב בדעתם
ותפיסתם בהנעשה עימם, כי הוא בהנהגת עלמא דאתכסיא
הנסתר בחביון עוז סתר עליון מה שאין נקלט ואינו נגבל ואינו
נתפס ואינו תואם ונערך עם דעת הנבראים, באשר כי דייקא אז
בתוקף התגברות החושך והטומאה ואפיסת כח ואור ישראל
עד קצה כיבוי נקודה אחרונה שבהם דייקא שם ועל ידי כל זאת
נעשה ונפעל עימם כל שלימות עניניהם עדי עד.**

ומזה יובן מה שלא נאמר ליעקב אבינו ע"ה כי שכינתו י"ת
יהיה עימו בעת תוקף הגלות, באשר כי תפיסתו באור ה' ופעולתו
לטובה עימו בעת הגלות איננה בגבול תפיסתו והשגתו כמעשי ה'
עמו בעת האורה וגילוי הפנים, ואיננה ברת קליטה והתערבות דעת
הנבראים כלל ומזה יובן עוד, כי עיקר הדברי תורה, היא אשר אינה
קרובה ומושגת אל דעת האדם, וכל הרחוק רחוק יותר מתפיסתו
ודעת פשוטה שלו, היא היא עומק חשיבות הד"ת והפנים היקרים
והמקודשים שלה יותר ויותר, שכל הקרוב אל תפיסתו ונתפס
בדעתו והבנתו ומשתוה עימו, הם הלבושים החיצוניים והנמוכים
הרחוקים מהאין סוף והאין גבול אשר לא מחשבותיו מחשבותינו,
ועיקר הד"ת והשגת אלוקות הוא מאופנים ודרכים אשר אפס
דעת האדם ומתבטל אז, וההנהגה מתנהגת שלא כראוי וכמיופה
בדעת וכללי האדם, ואז מעשי ה' הגדול בהנהגת סתר עלמא

השיעור השבועי
מאת ב"ק ארמו"ר שליט"א
בספרי רבותינו הקדושים לבית איז'בנא ראדזין
מתקיים מדי שבוע ביום רביעי בשעה 11:00 בבילה
בבית המדרש דרוהביטש (בעזר"ג) רחוב מלאכי בעיה"ק ירושלים

כל מי שיש הערות בעניני הגליון ולכל עניני הגליון ולקבל את העלון במייל ניתן לשלוח לכתובת. ri0583256436@gmail.com
יו"ל ע"י עמותת מורשת בית איז'בנא ראדזין ע"ר

להשיג את ספרי רבותינו הקדושים במייל של המערכת

העלון נתנדב לע"ג רבותינו הקדושים ולזכות יהושע בן חוה לאה ומשפחתו